

ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΡΑΨΩΔΙΑ 8^η

Ερμηνευτικά-πραγματολογικά σχόλια

Η Καλυψώ παρουσιάζει ως δική της την απόφαση των Θεών για τον νόστο του Οδυσσέα, γιατί:

Α. διατηρεί έτσι την αυτοκυριαρχία και την αξιοπρέπειά της, για να μη φανεί η αλλαγή στη συμπεριφορά της λόγω της απόφασης του Δία

Β. η επιλογή του Οδυσσέα παρουσιάζεται ως δική του ελεύθερη επιλογή κι όχι ως απόφαση των Θεών

Τεχνάσματα Καλυψώς

1. Παρουσιάζει ως δική της απόφαση τον νόστο
2. Μιλά για δεινά του ταξιδιού για να τον φοβέρισει
3. Είναι τρυφερή με τον Οδυσσέα και κατανοεί τη δυσπιστία του
4. Σέβεται τον Οδυσσέα, προσφωνώντας τον επίσημα
5. Δείχνει να αγαπά ειλικρινά τον Οδυσσέα
6. Αντιπαραβάλλει την όμορφη ζωή στην Ωγυγία με το ταξίδι
7. Υπόσχεται αθανασία
8. Συγκρίνει τον εαυτό της με την Πηνελόπη

Επιχειρήματα Καλυψώς

1. Αναφέρεται στις δυσκολίες του ταξιδιού
2. Προσφέρει αθανασία
3. Διαπιστώνει ότι είναι ανώτερη από την Πηνελόπη

Αντεπιχειρήματα Οδυσσέα

1. Υπογραμμίζει την ανωτερότητα της θεάς σε σύγκριση με την Πηνελόπη
2. Θα υπομείνει τις δυσκολίες, καθώς επιθυμεί να επιστρέψει στην Ιθάκη
3. Δεν αναφέρεται καθόλου στην αθανασία

Ανθρωπομορφισμός Καλυψώς

- Συνάπτει ερωτική σχέση με θνητό
- Ορκίζεται στα νερά της Στύγας
- Είναι τρυφερή με έναν θνητό άνδρα
- Θυμώνει με τον Οδυσσέα
- Ζηλεύει μία θνητή
- Γευματίζει με τον Οδυσσέα

- Βοηθά στην κατασκευή της σχεδίας του Οδυσσέα
- Έχει τη μορφή θνητής γυναίκας
- Ντύνεται, όπως οι θνητές

Χαρακτηρισμός Οδυσσέα

Ο Οδυσσέας παρουσιάζεται ως μια πολυδιάστατη προσωπικότητα που συνδυάζει τη λογική με το συναίσθημα. Εμφανίζεται στην αρχή να κάθεται **απελπισμένος, πνιγμένος στα δάκρυα και άβουλος**, μία εντελώς αντιηρωική μορφή. Στη συνέχεια, όμως, γίνεται **ευγενικός, συνετός και εξαιρετικά διακριτικός** απέναντι στην Καλυψώ, επιδεικνύοντας σπάνια **διπλωματικότητα**· αποφεύγει να την προσβάλει, ακόμα και όταν η σύγκριση με την Πηνελόπη είναι αναπόφευκτη. Τη διαβεβαιώνει, μάλιστα, για την υπεροχή της και της τονώνει το ηθικό. Ταυτόχρονα, όμως, είναι **δύσπιστος και επιφυλακτικός** απέναντι στην ξαφνική απόφαση της θεάς να τον απελευθερώσει.

Το **πονηρό και πολυμήχανο πνεύμα** που τον διακατέχει τον ωθεί να ενεργεί με στρατηγική, ζητώντας από εκείνη τον μεγάλο όρκο στα νερά της Στύγας για να διασφαλίσει τη σωματική του ακεραιότητα. Αυτή η ανάγκη για εγγυήσεις δείχνει έναν άνθρωπο που, παρά την ταλαιπωρία του, δεν χάνει τη λογική του ούτε παρασύρεται από επιπόλαιο ενθουσιασμό. Η **βαθιά νοσταλγία** για την πατρίδα του και η **ακλόνητη προσήλωση στον στόχο του** είναι τα στοιχεία που τον κινητοποιούν: μόλις λαμβάνει τη διαβεβαίωση της θεάς, μεταμορφώνεται σε έναν **εργατικό και ικανό τεχνίτη**, ξεκινώντας αμέσως, με αυταπάρηση, την κατασκευή της σχεδίας του.

Χαρακτηρισμός Καλυψώς

Η Καλυψώ παρουσιάζεται ως μια προσωπικότητα με έντονο συναισθηματικό βάθος, η οποία ακροβατεί ανάμεσα στη θεϊκή της υπόσταση και την ανθρώπινη αδυναμία. Ως μια **γυναίκα βαθιά ερωτευμένη**, βιώνει τον πόνο της απόρριψης και τη ζήλεια για την Πηνελόπη, στοιχεία που αναδεικνύουν τον **ανθρωπομορφισμό** της. Η **φιλαρέσκειά** της είναι εμφανής στην προσπάθειά της να υπερτερήσει έναντι της θνητής συζύγου του Οδυσσέα, προβάλλοντας την αθανασία και την αιώνια ομορφιά της ως δέλεαρ.

Παρά την πληγωμένη της υπερηφάνεια, η συμπεριφορά της διέπεται από **αξιοπρέπεια, συγκατάβαση και ευγένεια**. Δεν εκδικείται τον Οδυσσέα για την επιμονή του να φύγει, αλλά αντιθέτως εμφανίζεται **περιποιητική, στοργική και ανιδιοτελής**, παρέχοντάς του τα απαραίτητα εφόδια και τις γνώσεις για το ταξίδι.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η **επαναστατική της φύση** απέναντι στις αποφάσεις των θεών του Ολύμπου· καταγγέλλει με παρρησία την αδικία των αρσενικών θεών που της στερούν την ευτυχία. Τελικά, όμως, επιδεικνύει **σύνεση και αυτοσυγκράτηση**, αφού παραμερίζει το προσωπικό της πάθος και συμμορφώνεται με τη θέληση του Δία και το πεπρωμένο, λειτουργώντας πλέον ως πολύτιμος αρωγός στην επιστροφή του ήρωα.⁹⁺

